

REPLIK OM »MIN JOURNAL PÅ NÄTET«:

Ovärdigt agerande av Läkarförbundet

I en replik på mitt debattinlägg »Sorgliga angrepp på 'Min journal på nätet'« svarar Anna Rask-Andersen och Torbjörn Karlsson under rubriken »Sveriges lagar gäller även här« (LT 13–14/2013, sidan 698).

Genom uttryckligt mandat från förbundet talar Upplands allmänna läkarförening i denna fråga ensamt för hela Läkarförbundet. UAL:s/Läkarförbundets synpunkter har självklart granskats i detalj av landstingets egna och av andra, oberoende jurister.

Vår uppfattning är att projektets skötts i enlighet med gällande lagar och regler. Att Läkarförbundet har en annan uppfattning är uppenbart. Två olika uppfattningar står alltså mot varandra, och Läkarförbundet har framfört sin uppfattning i anmälan till sju olika instanser. I de tre fall som hittills besvarats har Läkarförbundets uppfattning inte vunnit gehör.

I en artikel i *Upsala Nya Tidning* 7/9 2012 med titeln »De tvingar på oss olaglig forskning« skriver Torbjörn Karlsson, Martin Wohlin, Niclas Abrahamsson och Anna Rask Andersen, alla UAL: »Nu har vi tvingats anmäla till polis...« Projektledningen bad ordföranden i UAL Torbjörn Karlsson om en kopia av denna anmälan till polisen. Någon sådan hade inte ordföranden utan hänvisande till huvudskyddsombudet Anna Rask Andersen. Inte heller hon kunde bistå med en kopia och inte heller något diarienummer hos polisen. Vid kontakt med polisen i Uppsala hade ingen anmälan inkommit. Jag uppfattar agerandet som ovärdigt Läkarförbundet.

Den tjänst som nu lanserats i Uppsala läns landsting är en tjänst som efterfrågas av patienterna, representerade av 38 patientföreningar, samt den europeiska paraplyorga-

nisationen för alla patientföreningar, European Patient Forum. Politikerna har i sina beslut tagit mer hänsyn till patienternas uppfattning än till Läkarförbundets.

Med vemod konstaterar jag att jag inte längre känner igen det läkarförbund som jag under många år var engagerad i.

Leif Lyttkens
docent, med dr, en av de ansvariga för införandet av »Min journal på nätet«, Landstinget i Uppsala län
leif.lyttkens@lul.se

TIDIGARE INLÄGG

- 11/2013 (sidorna 566-7). Anna Rask Andersen, Torbjörn Karlsson
- 13-14/2013 (sidan 698) Leif Lyttkens; Anna Rask Andersen, Torbjörn Karlsson (replik)

SLUTREPLIK:

Gör ett totalt omtag

Faktum kvarstår; enkäten till landstingets anställda planerades initialt som ett forskningsprojekt! Detta framgår såväl i projektansökan till Vinnova som i en omfattande e-postkorrespondens. Projektet döptes om till »verksamhetsuppföljning« efter det att vi efterfrågat etikprövningsnämndens bedömning. Har Vinnova fått tillbaka anslaget när enkäten inte gick att genomföra som planerat?

Varken etikprövningsnämnden eller Datainspektionen lämnar muntliga besked. Vi hyser inte någon odiskutabel tilltro till juristerna på Uppsala läns landstings ledningskontor, vilka uttryckt att man måste ha överseende med vissa lagöverträdelser eftersom journalprojektet är så viktigt.

Således har vi anledning att ställa oss frågande till vilken grad av respekt man visar

för de lagar och förordningar som styr forskning. Vi uppmanar till rättning i ledet. Etikpröva projekt man avser genomföra. Hantera uppgifter så att de inte är till skada för patienter eller sjukvårdspersonal. Gör ett totalt omtag i projektet och beakta människors behov av integritet, egenkontroll och självbestämmande.

Vi avvaktar nu besked från de pågående granskningarna. Det är av största vikt att både journaldata och enkätsvar behandlas på ett ansvarsfullt sätt och i överensstämmelse med gällande lagar.

Vi förutsätter att det allmännas bästa utgör grund för det projekt som bedrivs. Om så är fallet; låt tanke och handling följas åt!

Anna Rask-Andersen
Torbjörn Karlsson
Upplands allmänna läkarförening

AT borde införas i Europa i stället för att avskaffas hos oss

Att läkarutbildningen i Sverige ska anpassas till Europa är en lika obegriplig som dålig idé. Vad är det som är bättre där? Jag har läst grundutbildningen i Frankrike. Det enda bra med den är att intagningen är fri och att man inte kräver samma hysteriskt höga betyg som i Sverige.

Jag återvände till Sverige till termin 5, vilket var min plan från början, bl a eftersom jag ville göra allmäntjänstgöringen (AT). Mina franska kamrater sökte specialistutbildning direkt efter sin läkarexamen, och det var inte någon lätt uppgift. Vissa specialiteter är så gott som oåtkomliga om man inte har kontakter. Med kontakter avses inte referenser från någon klinik där man vikarierat, eftersom detta i princip inte förekom.

Mina kamrater i Frankrike

åkte runt i landet på jakt efter »ST«, om de blivit uttagna till intervju vill säga. Detta förfarande var mycket tidsödande och slitsamt. Varje intervju var en plåga och föreföll helt godtycklig. Intervjun bestod delvis av en kunskapskontroll som omfattade hela utbildningen. Man kunde kuggas om man inte hade embryologin för tyreoidea klar för sig, eller om man tvekade inför hålligheterna i skallens ben.

Det är väl tveksamt om detta är ett bra urvalskriterium. Men utan personliga referenser (som man skaffar sig då man arbetar) blir ju den teoretiska kunskapen den enda färdighet som kan bedömas.

AT ger faktiskt oöverträffade och överlägsna möjligheter att under eget ansvar men med personlig handledning både slussas in i läkaryrket

och få en uppfattning om vad man är intresserad av, eller passar för. Det är svårt att veta något om detta när man går utbildningen.

Jag ser inte att den nya läkarutbildningen har någon möjlighet att förbereda blivande läkare på vad det praktiska arbetet innebär, åtminstone inte lika bra som AT-tjänstgöringen. AT är dessutom en bra och ibland helt nödvändig introduktion till läkare med utländsk examen. Det ger en bred och god grund för fortsatt specialistutbildning.

Allmäntjänstgöring borde införas i Europa i stället för att tas bort hos oss.

Gunilla Christenson
överläkare,
kirurgkliniken,
Falun lasarett
gunilla.christenson@ltdalarna.se

